

CAREWARE

- SYNK OG SPIS MED TRYGHED: TEKNOLOGI OG HJÆLPEMIDLER TIL DYSFAGI

26. JUNI 2025

NETE DEELA RAUHE HARREBY

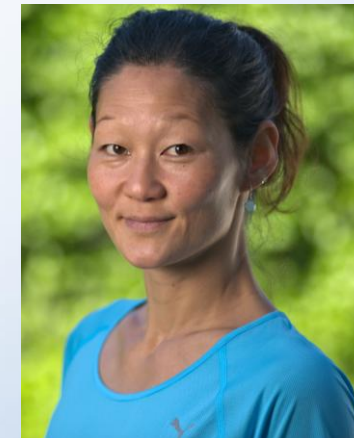
GODKENDT SPECIALIST ERGOTERAPEUT I DYSFAGI OG NEUROREHABILITERING

DYSFAGI INSTRUKTØR, BSC.OT, MSC.FOLKESUNDHEDSVIDENSKAB, DIP. FAGLIG LEDELSE

STIFTER OG EJER AF ERGOSPECIALISTEN

ErgoSpecialisten
- specialiseret ergoterapi gør en forskel

PRÆSENTATION

- BSc.OT 2004, MSc. Folkesundhedsvidenskab, uddannet dysfagi-instruktør, dipl. Faglig ledelse,
 - Godkendt specialist ergoterapeut fra ETF specialistråd i dysfagi og neurorehabilitering
 - Godkendt dysfagi instruktør, MISA + FOTT-SAS. instruktør (3 årig udd.)
- Erhvervserfaring:
- 2004-2019: Kommune/ Region/HNC: Rehab. Neurologi + Medicinsk + børn.
- 2019-: Selvstændig privatpraktiserende ergoterapeut: Stifter og ejer af virksomheden ErgoSpecialisten.
 - Individuel behandling/træning, faglig udviklingsforløb, kurser & uddannelsesforløb i organisationer, udv./understøtte forskning.
- Siden 2016: Faglige projekt + udviklingsforløb + dysfagi indsatser i kommunalt og regionalt regi, eks.
 - Tidlig og systematisk opsporing af dysfagi hos borgere på almene plejehjem + KOL borgere i eget hjem
 - TOBA- Tidlig systematisk Opsporing af begyndende sygdom hos Borgere i Aktivitetscentret- ADL, fysisk og social aktivitet, fald/balance & dysfagi.
 - Opsporing af dysfagi og tværfaglig indsats hos borgere med demens
 - Systematisk opsporing og udredning af dysfagi + implementering af rehabiliteringsforløb for unge voksne med CP samt voksne med erhv. hjerneskade
 - Faglig opkvalificeringsforløb i plejesektor: Opsporing af dysfagi hos ældre, der modtager hjælp til rengøring + SOSU personale
 - Evidensbaseret videreudvikling og implementering af en dysfagi intervention til den svækkede almene indlagte patient med dysfagi (MRC-Framework)
 - Udvikling og implementering af en evidensbaseret tværfaglig intervention til borgere på et neurologiske kommunalt bosted (MRC-Framework)

MATERIALE OG POWERPOINTS

Materialet er udarbejdet til deltagere, der deltager i CareWare oplægget –
synk og spis med tryghed: Teknologi og hjælpemidler ved dysfagi.

Klienter har givet tilladelse til at fremvise billed- samt videomateriale til brug i
undervisningen. Uddelt materiale må ikke kopieres eller videresendes til andre
iht. Copyright- og ophavsretsloven ©

HHC OG TEKNOLOGISK REDSKAB

- Prævalens af HHC: ca. 17.000, Incidensen: knap 1.800 nye HHC tilfælde/året. Samlet 5-års overlevelse: knap 80 procent Eriksen, J.G. et al., 2012 Årsrapport 2022 for den kliniske kvalitetsdatabase DAHANCA; NORDCAN 2020.
- Senfølger fx lymfødem kan opstå under primærbehandling + senere og blive kronisk måneder eller år efter behandlingen er afsluttet.
 - Lymfødem kan medføre nedsat oral og faryngeal funktioner og tab af spiseevner, der dermed påvirker spiseaktiviteter og livskvalitet (Baijens et al., European white paper: oropharyngeal dysphagia in head and neck cancer, 2021)
- Psykosociale og sundhedsøkonomiske konsekvenser
 - HHC er identificeret som den mest psykologisk traumatiske kræftform for patienter og deres pårørende/netværk og forbundet med høj risiko for udvikling af depression og følelsesmæssige tilstande (fx stress, angst, smerte, identitet, fysisk udseende) og nedsat livskvalitet (Baijens et al., European white paper: oropharyngeal dysphagia in head

and neck cancer, 2021; Lang H, France E, Williams B et al (2013) The psychological experience of living with head and neck cancer: a systematic review and meta-synthesis. Psychooncology 22:2648–

2663. <https://doi.org/10.1002/pon.3343>; Massie MJ (2004) Prevalence of depression in patients with cancer. J Natl Cancer Inst Monogr. <https://doi.org/10.1093/jncimonographs/lgh014>; Cogwell Anderson RAFK (2012)

Psychological and psychosocial implications of head and neck cancer. Internet J Ment Health 1:1–7. <http://ispub.com/IJORL/1/1/3665>

CASE HHC

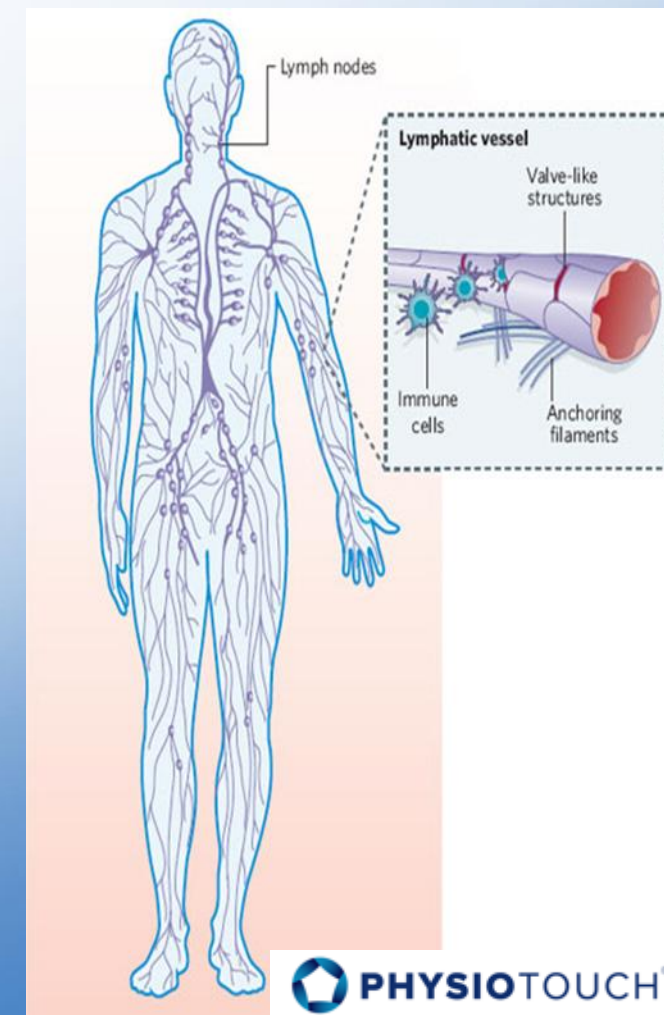
- Patientanamnese uddrag:
- HHC, Malign knude i ørespytkirtlen, op. + stråleterapi 33x.
- Smerter i hals, mund, bider sig selv i kind, **lymfødem i mund-kind og halsregion**
- Kan ikke tygge og synke optimalt og nedsat evne til kontrol af bolus i mund
- Cremet konsistens + supl. PEG sonde
- Mobil og selvstændig i ADL + kognitiv velfungerende
- Langsigtet mål for behandling: at kunne spise og drikke og være social med familie/venner
- Efter endt hospitalsbehandling i DK: Ofte MLD behandling ved Fys. og ergo v. dysfagi.
Det kan resultere i ukoordinerede og usammenhængende behandlingsforløb

LYMFESYSTEMET

- Lymfesystemet er kroppens transportsystem der har betydning for immunsystemet og for bortskaffelse af affaldsstoffer i form af proteiner, bakterier, cellerester, fedt fra stofskifteprocesserne og overskydende interstitielvæske.
- Lymfevæske skal transporteres gennem lymfekarrene ind i lymfeknuderne (metabolsk rensnings-station).
- Lymfeknuderne findes overalt i kroppen, og især i områder i nakke, lyske, armhuler og tarmregion.

En normal microbiologisk proces i den raske krop.

LYMFØDEM

- Lymfødem er en unormal ophobning af proteinrig væske, der forårsager lokale gener, hævelse, smerte, inflammation og fibrose

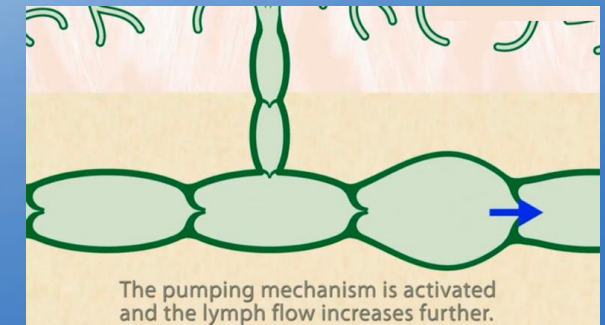
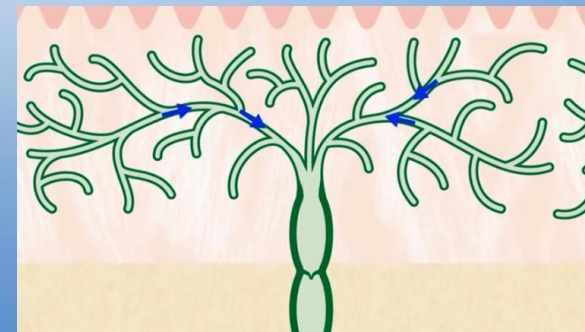
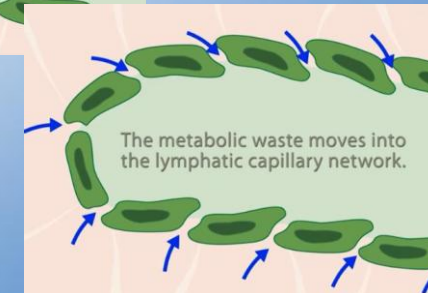
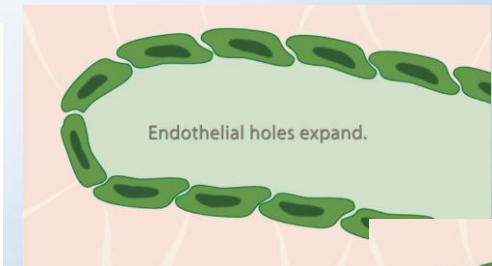
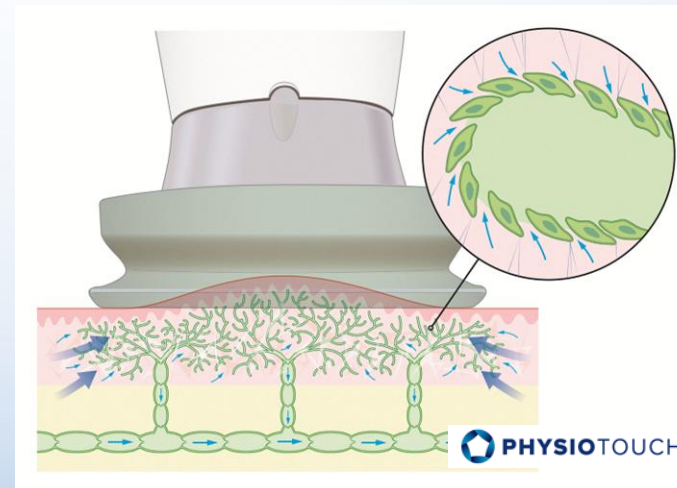
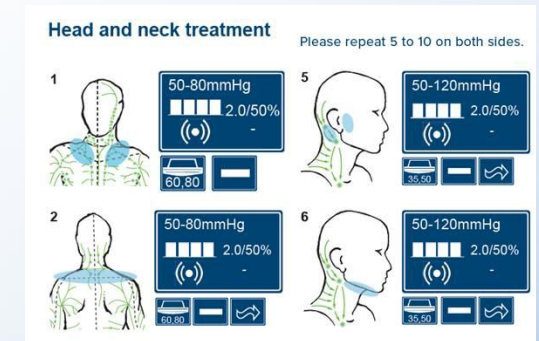
- Skyldes ofte at kræftbehandlingen beskadiger lymfesystemets evne til at håndtere væskeophobning i vævet.

smith et al, he Role of Lymphedema Management in Head and Neck Cancer, Curr Opin Otolaryngol Head Neck Surg. 2010 Jun;18(3):153–158. doi: 10.1097/MOO.0b013e32833aac212010

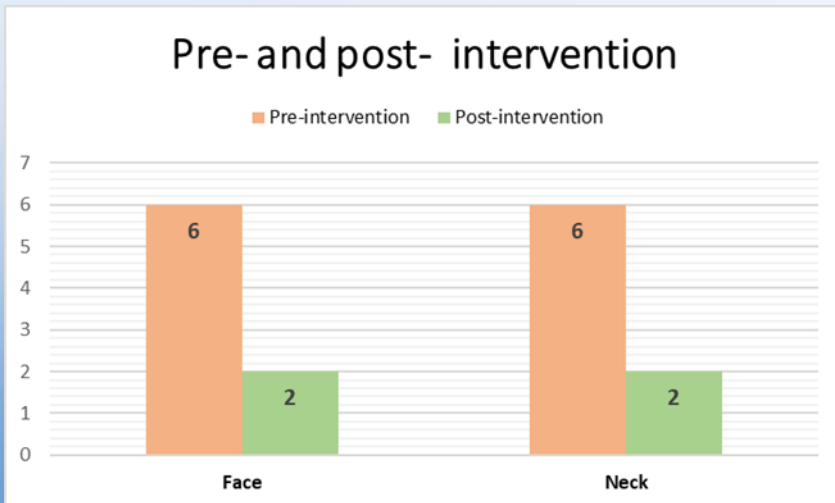
LYMPHATOUCH & 6D ACTION

- Teknologiske hjælpemidler der har terapeutisk effekt baseret på negativ tryk der kan "åbne celler" og facilitere lymfedrænage

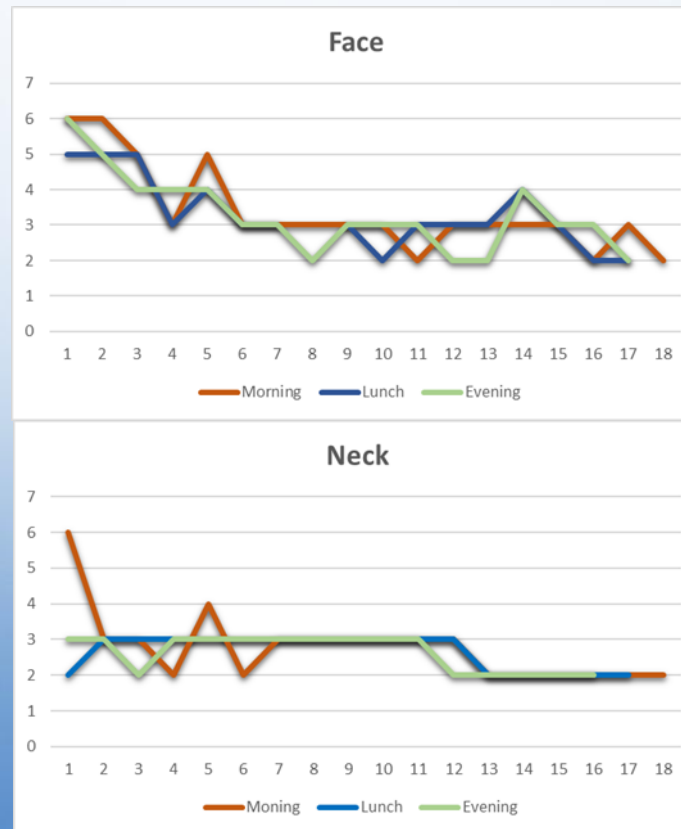

UDDRAG AF CASEFORLØB OG RESULTATER

- Startbehandling: LymphaTouch© 3x 20 minutter dagligt samt ergoterapeutisk behandling 2 x ugen med fokus på genoptræning af spiseaktiviteter.
 - Selvvurderet skalamåling i 18 dage.
- Udvikle egne sundhedskompetencer til at håndtere kronisk lymfødem
- Resultater

skalamål: 1 = ingen symptomer eller gener
10 = værst tænkelige hævelse, smerte og ubehag

- specialiseret ergoterapi gør en forskel

Før og efter 1 års behandling / selvbehandling med LymphaTouch ©

AFRUNDING OG KLIENTPERSPEKTIVET

- LymphaTouch© er et nemt, sikkert og effektivt teknologisk hjælpemiddel til behandling af lymfødeme hos HHC patienter med dysfagi og problemer med spiseaktivitet.
- Visse klientgrupper kan og ønsker at tilegne sig sundhedskompetencer til at anvende LymphaTouch.
 - Autonomi ↑ Kørselstid ↓ Terapeutbehandling ↓ samfundsliv ↑ Livskvalitet ↑ Sundhedsøkonomi ↓
- Større studier og forskning bør gennemføres for at validere behandlingsresultaterne + der er fortsat mangelfuld evidens på området
- Link til klientcase 1: <https://www.youtube.com/watch?v=1vGvpPGBjV0>
- Link til klientcase 2: <https://www.youtube.com/watch?v=jVP9vvKTkH0>

TAKE HOME MESSAGES

- Dysfagi er **komplekse interventioner** og kræver viden og kompetencer indenfor området.
- Ta' udgangspunkt i **borgerens** behov, ønsker og mål for **aktivitet og deltagelse**.
- **Klinisk ræssonering og diskussion:** Dysfagi er komplekst og svært. Vi kan henvise/sparre med hinanden – måske kan teknologiske redskaber være en del af løsningen til at nå borgerens mål.

FORHANDLES HOS FYSIODEMA

- Kontakt Kaare Fiala, Direktør i Fysiodema aps,
 - Tlf: +45 2041 2363
 - Mail: fiala@fysiodema.dk

SPØRGSMÅL?

A business card for 'ErgoSpecialisten' is displayed against a background of a blue sky with white clouds. On the right side of the card is a portrait of a woman with dark hair, wearing a grey top. The text on the card is as follows:

ErgoSpecialisten
v/ Nete D. R. Harreby

☎ 20 61 10 21
✉ info@ergospecialisten.dk
🌐 www.ergospecialisten.dk
f [ergospecialisten](https://www.facebook.com/ergospecialisten)